

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K
J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Václava Novotného v právní věci **žalobkyně Ing. Bc. E. G.**, zast. JUDr. Ondřejem Michnou, advokátem Právní a patentové kanceláře, Nový Jičín, Slovanská 3, proti **žalovanému Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu**, Praha 8 – Kobylisy, Pod Sídlištěm 9/1800, o žalobě žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2001 č.j. 4770/2001 - 1,

t a k t o :

I. Žaloba se **z a m í t á** .

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 24. 8. 2001 č.j. 3686/2001 - 12 Český úřad zeměměřický a katastrální neudělil Ing. Bc. E. G. (dále jen „žalobkyně“) úřadní oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností s odůvodněním, že žalobkyně ukončila vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru v r. 2001 a nesplňuje tak podmínku obsaženou v § 14 odst. 1 písm. b) zeměměřického zákona. Rozklad žalobkyně proti výše uvedenému rozhodnutí zamítl předseda Českého úřadu zeměměřického a katastrálního (dále jen „žalovaný“) a napadené rozhodnutí potvrdil a učinil tak rozhodnutím ze dne 18. 9. 2001 č.j. 4770/2001 - 1.

Dne 15. 10. 2001 podala žalobkyně u Vrchního soudu v Praze žalobu proti rozhodnutí žalovaného a namítala jeho nezákonnost. Žádost o udělení úředního oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností podle ustanovení § 13 odst. 1 písm. a), b), c) zákona č. 200/1994 Sb. podala dne 26. 6. 2001 a tímto dnem bylo zahájeno správní řízení. Na řízení se vztahoval zákon č. 200/1994 Sb. ve znění zákona č. 120/2000 Sb. a vyhláška č. 31/1995 Sb., kterou se provádí zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením ve znění novely č. 212/1995 Sb. Podle čl. II. odst. 2 zákona č. 186/2001 Sb. řízení o uvedení úředního oprávnění zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. 1. 7. 2001) se dokončí podle předpisů platných v době jejich zahájení. Zákon o zeměměřictví vymezoval v rámci podmínek, které žalobkyně jako žadatelka o oprávnění musí splňovat, v ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr a vykonání nejméně pětileté odborné praxe v činnostech, pro které žádala o udělení úředního oprávnění, z toho 3 roky ve výstavbě, jestliže žádala o udělení úředního oprávnění podle § 13 odst. 1 písm. c) cit. zákona ve znění platném do 1. 7. 2001. Ve smyslu ustanovení § 3 odst. 3 a 4 cit. zákona zeměměřické činnosti jsou oprávněny vykonávat pouze odborně způsobilé osoby, za které je třeba považovat fyzickou osobu s ukončeným středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním zeměměřického směru. K prokázání odborné způsobilosti tedy stačí ukončení střední školy zeměměřického směru. To znamená, že je-li třeba pro výkon zeměměřických činností alespoň středoškolské vzdělání, na ověřování výsledků zeměměřických činností je potřeba vysokoškolské vzdělání a výkon odborné praxe, do které je možné zahrnout i praxi vykonávanou před získáním akademického vzdělání. Zákonodárce nespecifikoval, že praxe musí být vykonána až osobou vysokoškolsky vzdělanou. Neobstojí proto názor žalovaného, že pokud by měl zákonodárce v úmyslu udělovat úřední oprávnění osobám, které vykonaly praxi ještě před absolvováním vysoké školy, vyžadoval by v ustanovení § 15 odst. 2 vyhlášky č. 31 /1995 Sb. též ověřený opis (kopii) dokladu o ukončeném středoškolském vzdělání zeměměřického směru, protože jednak vyhláška je v poměru k zákonu normou nižší právní síly a tedy přednost má dikce zákona a jednak proto, že žalobkyně se domnívá, že ustanovení § 15 odst. 2 prováděcí vyhlášky není vůbec v rozporu se zákonem, jelikož v písm. b) stanoví, že k žádosti se připojuje ověřený opis (kopie) dokladu o ukončeném vysokoškolském vzdělání, což odpovídá zákonnému požadavku na vzdělání a v písm. c) cit. ustanovení vyhlášky tato zvlášť stanoví, že k žádosti se také připojuje potvrzení o odborné praxi, což odpovídá zákonnému požadavku praxe. Předmětná právní úprava ve znění platném do 1. 7. 2001 nevylučuje možnost předložení dokladů ohledně praxe, která byla vykonána v době, kdy žadatel neabsolvoval vysokoškolské vzdělání, protože je konstruována ve formě samostatných na sobě nezávislých podmínek pro udělení úředního oprávnění. Rozhodnutím žalovaného se cítí žalobkyně poškozena na svých právech, protože jí bylo odepřeno právo na vydání úředního oprávnění na ověřování výsledků zeměměřických činností navzdory tomu, že prokázala splnění zákonem požadovaných podmínek, tj. vysokoškolské vzdělání a praxi po ukončení střední průmyslové školy stavební obor geodézie minimálně v období od r. 1993. Navrhla proto, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby žalobkyně. Žalobkyni nebylo uděleno úřední oprávnění k ověřování výsledků zeměměřických činností z důvodu, že jí veškerá doložená praxe byla z období před nabytím vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru. O žádosti žalobkyně rozhodl žalovaný podle zeměměřického zákona v jeho znění před novelou provedenou zákonem č. 186/2001 Sb. Znění § 15 odst. 1 písm. b/ zeměměřického zákona (před účinností novely) je formulováno nejasně a při řízeních o udělení úředního oprávnění bylo nutné jeho výklad opírat o řadu dalších skutečností

a argumentů. Především nevyplývá z použití spojky „a“ jednoznačný fakt, že by odbornou praxi bylo možné vykonat kdykoliv, povinnost vykonat ji až po ukončení studia na vysoké škole byla dovozována z pořadí podmínek uvedených v zeměměřickém zákoně. Jako další podpůrný argument bylo bráno znění § 15 odst. 2 vyhlášky, protože kdyby měl zákonodárce v úmyslu umožnit vykonat předepsanou praxi již před ukončením vysoké školy, byla by ve vyhlášce stanovena možnost předložit ověřenou kopii maturitního vysvědčení ze střední školy zeměměřického směru, protože bez tohoto dokladu by žalovaný nemohl zjistit, zda žadatel o úřední oprávnění byl k vykonávání zeměměřických činností vůbec oprávněný v souladu s § 3 odst. 3 a 4 zeměměřického zákona. Je však požadován pouze doklad o ukončení vysokoškolského vzdělání, a lze tedy dovodit, že se jedná o praxi nabytou až po ukončení vysoké školy. Ze skutečnosti, že úřední oprávnění je považováno za jakýsi „další stupeň odbornosti“, kterou může zeměměřický inženýr získat, lze dovodit, že musí jít o další nabytí vědomostí a dovedností nad rámec získaný studiem na vysoké škole. Jedná se především o získání praktických zkušeností souvisejících s aplikací úplných teoretických znalostí získaných vysokoškolským studiem. Po získání úředního oprávnění již musí být uchazeč schopen samostatně řešit veškeré i ty nejsložitější problémy spojené se zeměměřickými činnostmi. Pro výklad, jaký byl do nabytí účinnosti poslední novely zeměměřického zákona žalovaným aplikován hovoří ostatně i tato novela (zákon č. 186/2001 Sb. účinný od 1. 7. 2001), kdy byl nedostatek formulace § 14 odst. 1 písm.b) odstraněn a formulace zpřesněna tak, že nadále již nebude pochyb o tom, že praxe požadovaná pro udělení zeměměřického oprávnění musí být vykonána až po absolvování příslušného vysokoškolského studia. Tato podmínka se ale novelou nijak nezpřísnila, došlo pouze k odstranění formulační nepřesnosti vzniklé při tvorbě zeměměřického zákona. Rozhodnutím žalovaného nebyl znemožněn žalované výkon povolání, protože to může i nadále vykonávat, protože splnila podmínky stanovené živnostenským zákonem k výkonu zeměměřických činností.

Vrchní soud v Praze ve věci nerozhodl do 31. 12. 2002. Podle § 132 zákona č. 150/2002 Sb. – soudní řád správní (dále s. ř. s.) věc převzal k dokončení Nejvyšší správní soud, který v ní postupuje podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního (§ 130 odst. 1 s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, protože účastníci s tím souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Zákon č. 200/1994 Sb. vymezuje zeměměřické činnosti a upravuje práva a povinnosti při jejich výkonu, ověřování výsledků zeměměřických činností, geodetické referenční systémy a státní mapová díla. Zeměměřické činnosti vykonávané jako podnikání jsou podřízeny živnostenskému zákonu, který obsahuje jednoznačné podmínky k získání živnostenského oprávnění. Mimo rámec živnostenského zákona je upraveno ověřování výsledků zeměměřičských činností využívaných ve veřejném zájmu. Toto ověřování může provádět pouze fyzická osoba, které bylo uděleno úřední oprávnění. Udělení úředního oprávnění upravuje zákon č. 200/1994 Sb. v § 14. Soud v tomto případě vycházel z tohoto ustanovení v jeho znění do 30. 6. 2001, přestože o žádosti žalobkyně rozhodl orgán prvého stupně dne 24. 8. 2001 a žalovaný dne 18. 9. 2001 a to vzhledem k ustanovení čl. II. odst. 2 zákona č. 186/2001 Sb., podle něhož řízení o udělení a odejmutí úředního oprávnění zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle předpisů platných v době jejich zahájení. Zákon č. 186/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 200/2994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením, ve znění zákona č. 120/2000 Sb., a zákon č. 359/1992 Sb., o zeměměřických a katastrálních orgánech ve znění pozdějších přepisů nabyl účinnosti dnem 1. 7. 2001 s výjimkou čl. I bodu 17, pokud se týká § 14 odst. 4, který nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky

k Evropské unii v platnost. Podle obsahu správního spisu předloženého žalovaným žalobkyně podala žádost u Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Opavě dne 26. 6. 2001 osobně, a tento orgán ji zaslal Českému úřadu zeměměřickému a katastrálnímu, kterému došel dne 28. 6. 2001. Žádost tedy podala u příslušného orgánu stanoveného v § 14 odst. 3 písm. a) zákona č. 200/1994 Sb. v jeho znění k 30. 6. 2001 [nyní § 14 odst. 7 písm. a) cit. zákona]. Vzhledem k ustanovení § 19 zákona č. 200/1994 Sb. a § 18 odst. 1 a 2, věta prvá zákona č. 71/1967 Sb. (o správním řízení) je-li řízení zahájeno na návrh účastníka řízení, pak je zahájeno dnem, kdy podání účastníka řízení došlo správnímu orgánu příslušnému ve věci rozhodnout. Řízení ve věci žádosti žalobkyně o udělení úřadního oprávnění podle zákona č. 200/1994 Sb. bylo zahájeno před 1. 7. 2001.

Podle § 14 odst. 1 zákona č. 200/1994 Sb. v jeho znění k 30.6. 2001 úřední oprávnění se udělí fyzické osobě na podkladě její písemné žádosti, jestliže a) je občanem České republiky, je plně způsobilá k právním úkonům, je bezúhonná, b) má ukončené vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr a vykonala nejméně 5 let odborné praxe v činnostech, pro které žádá o udělení úředního oprávnění, z toho 3 roky ve výstavbě, jestliže žádá o udělení úředního oprávnění podle § 13 odst. 1 písm.c). Podle cit. ustanovení odst. 2 věty prvé úřední oprávnění podle § 13 odst. 1 písm. a) až c) uděluje Český úřad zeměměřický a katastrální.

Podle obsahu správního spisu podala žalobkyně žádost o udělení úředního oprávnění podle § 13 odst. 1 písm. a), b) a c). K žádosti doložila, mj., vysvědčení o maturitní zkoušce na Gymnáziu v Bílovci ze dne 15. 9. 1975, vysvědčení o maturitní zkoušce na Střední průmyslové škole stavební v Opavě, studijního oboru geodézie ze dne 17. 6. 1977 a vysvědčení o státní závěrečné zkoušce na vysoké škole Báňské technické univerzitě v Ostravě, Hornicko-geologické fakultě ze dne 30. 5. 2001 a diplom Vysoké školy báňské Technické univerzity v Ostravě ze dne 30. 5. 2001 o tom, že získala vysokoškolské vzdělání ve studijním oboru inženýrská geodézie na Hornicko-geologické fakultě a získala akademický titul „inženýr“ ve zkratce „Ing.“ a potvrzení Ing. M. J., úředně oprávněného zeměměřického inženýra ze dne 13. 6. 2001, o tom, že žalobkyně je zkušeným vyhotovitelem geometrických plánů a vytyčovatelem vlastnických hranic pozemků, že tyto práce vykonává od září 1994 a celkem jich vyhotovila 1740 a v rámci těchto zakázek pracovala i s body podrobného polohového pole. Žalovaný žádosti žalobkyně nevyhověl s odůvodněním, že nesplnila podmínku stanovenou v § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1994 Sb. v jeho znění do 30. 6. 2001, totiž že po ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr nevykonala nejméně 5 let odborné praxe v činnostech, pro které žádá o udělení úředního oprávnění. Žalobkyně nepopírá to, že po ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr nevykonala nejméně 5 let odborné praxe, ale namítá, že tuto odbornou praxi vykonala již dříve a má za to, že cit. ustanovení zákona nepožaduje výkon nejméně 5 let odborné praxe až po ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr. Podstatou sporu mezi účastníky tedy je, zda žalobkyně podmínku vykonání nejméně 5 let odborné praxe stanovenou v § 14 odst. 1 písm. b/ zákona č. 200/1994 Sb. v jeho znění do 30. 6. 2001 mohla splnit až po ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr, nebo i před ukončením takového vysokoškolského vzdělání.

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání upravuje podmínky živnostenského podnikání a kontrolu nad jejich dodržováním a výkon zeměměřických činností zahrnuje do vázané živnosti s tím, že odborná způsobilost je upravena zvláštními předpisy uvedenými v příloze č. 2 zákona nebo stanovena touto přílohou (§ 24). V příloze č. 2

zákona je pro výkon zeměměřických činností stanoven průkaz způsobilosti a) úplné střední odborné vzdělání na střední odborné škole zeměměřického směru zakončené maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe nebo b) vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru a 3 roky odborné praxe. Soud nemá pochyby o tom, že stanovená doba odborné praxe ve shora cit. písm. a) a b) mohla být vykonána až po ukončení středního odborného vzdělání na střední odborné škole zeměměřického směru ukončeného maturitou nebo po ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru. Zákon č. 200/1994 Sb. ve znění do 30. 6. 2001 vymezuje zeměměřické činnosti a upravuje práva a povinnosti při jejich výkonu, ověřování výsledků zeměměřických činností, geodetické referenční systémy a státní mapová díla a stanoví mj., co jsou zeměměřické činnosti i zeměměřické činnosti ve veřejném zájmu. V § 3 odst. 3 a 4 stanoví, že zeměměřické činnosti jsou oprávněny vykonávat pouze odborně způsobilé osoby a za odborně způsobilou osobu k výkonu těchto činností považuje fyzickou osobu s ukončeným středoškolským nebo vysokoškolským vzděláním zeměměřického směru. V oddílu čtvrtém upravuje ověřování výsledků zeměměřických činností a § 14 upravuje udělení úředního oprávnění fyzické osobě na podkladě její písemné žádosti a stanoví podmínky. V odst. 1 písm. b) stanoví, že úřední oprávnění se udělí fyzické osobě na podkladě její písemné žádosti, jestliže má ukončené vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr a vykonala nejméně 5 let odborné praxe v činnostech, pro které žádá o udělení úředního oprávnění, z toho 3 roky ve výstavbě, jestliže žádá o udělení úředního oprávnění podle § 13 odst. 1 písm. c). Pro udělení úředního oprávnění pro ověřování výsledků zeměměřických činností stanoví zákon č. 200/1994 Sb. jiné podmínky než je průkaz způsobilosti pro výkon zeměměřických činností podle zákona č. 455/1991 Sb. Podle oddílu čtvrtého zákona č. 200/1994 Sb. jde již o ověřování výsledků zeměměřických činností, tedy o vyšší stupeň činnosti než výkon zeměměřických činností. Jestliže pro tento vyšší stupeň činnosti zákon č. 200/1994 Sb. požaduje ukončené vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr a vykonání nejméně 5 let odborné praxe v činnostech, pro které se žádá o udělení úředního oprávnění, pak je třeba vycházet z toho, že 5 let odborné praxe může žádající fyzická osoba splnit teprve po ukončení vysokoškolského vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr. Opak by vedl k potření rozdílu mezi průkazem způsobilosti k výkonu zeměměřické činnosti podle zákona č. 455/1991 Sb. a kvalifikačními požadavky pro udělení úředního oprávnění k ověření výsledků zeměměřických činností podle oddílu čtvrtého zákona č. 200/1994 Sb. Takový záměr zákonodárce určitě neměl. Pro závěr soudu svědčí i gramatický výklad ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1994 Sb. ve stavu k 30. 6. 2001, když na prvém místě toto ustanovení požaduje ukončené vysokoškolské vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr a (souřadná spojka) vykonání nejméně 5 let odborné praxe…. Uvedený požadavek praxe se vztahuje k předtím uvedenému kvalifikačnímu požadavku. Pro výše zaujatý názor soudu svědčí i § 15 odst. 2 vyhlášky č. 31/1995 Sb. účinné v době podání žádosti žalobkyně, podle něhož k žádosti (o udělení úředního oprávnění) se připojuje b) ověřený opis (kopie) dokladu o ukončeném vysokoškolském vzdělání zeměměřického směru s titulem inženýr, c) potvrzení o odborné praxi žadatele vystavené úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem, pod jehož vedením žadatel ve stanovené době získal odborné znalosti a zkušenosti pro samostatný výkon příslušných zeměměřických činností a pro ověřování jejich výsledků. Prováděcí předpis skutečně nepožaduje (jak tvrdí žalovaný) předložení ověřeného opisu dokladu o ukončení středoškolského vzdělání zeměměřického směru s maturitou. Pokud v cit. písm. c) poukazuje na znalosti a zkušenosti pro samostatný výkon příslušných zeměměřických činností a pro ověřování jejich výsledků potvrzený úředně oprávněným zeměměřickým inženýrem, pak půjde o výkon činností, pro které zákon č. 200/1994 stanoví v oddílu čtvrtého povinnost ověřování, a to buď jako samostatnou činnost nebo jako

samostatnou činnost pro ověřování výsledků, vždy však za splnění podmínek pro udělení úředního oprávnění stanovených v § 14 odst. 1 [včetně písm. b)] zákona č. 200/1994 Sb.

Z důvodů uvedených v tomto rozhodnutí soud nepovažuje žalobu žalobkyně za důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Žádnému z účastníků nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, protože žalobkyně ve věci neměla úspěch a na náhradu nákladů nemá nárok a žalovaný náklady řízení neúčtoval a podle obsahu spisu mu ani prokazatelné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. 6. 2003

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu